

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY
V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1993-1994

ISSN 1211-7250

BRNO 1997

381 ch. n. 1992
382

250,-

S 9395458

PŘEHLED VÝZKUMŮ 1993-1994

Vydává: Archeologický ústav AV ČR Brno
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: ps@isibrno.cz

Odpovědný redaktor: PhDr. Jaroslav Tejral, DrSc

Redakce a příprava pro tisk: Mgr. Patrik Červák, Mgr. Balázs Komoróczy,
Ing. Petr Škrdla

Na titulním listě: Rekonstrukce skládané dýky z Maref

Tisk: Tiskárna Gloria, Rosice u Brna

Náklad: 400 ks

Publikace neprošla redakční ani jazykovou úpravou

© 1997 by the Authors

All rights reserved

AÚ AV ČR Brno, Královopolská 147, 612 00

1:10 000, list 24-41-21 se střed zkoumané plochy nachází 203 mm od Z a 134 od J sekční čáry.

Referovaný výzkum navázal na záchrannou akci z r. 1989 (Himmelová - Rakovský 1993; Himmelová 1993). Prozkoumaly se reliktů sídlišť z mladšího období kultury s moravskou malovanou keramikou, jordanovské kultury, pozdní doby bronzové (podolská fáze k. středodunajských popelnicových polí) a doby slovanské. Následujícím výzkumem byla sídlištní struktura rozšířena o nálezy k. s lineární keramikou (3 obj.). Tři objekty náležely k. s moravskou malovanou keramikou, další 3 jordanovské k. (jáma se 2 kúlovými jamkami zahloubenými do dna), 5 podolské fázi KSP, 11 do doby slovanské. V jv. (spodní) části plochy byla ovzorkována spálená destrukce novověké stavby. Několik kúlových jamek, které tvořily určitý systém v sv. rohu zkoumané plochy, neobsahovaly žádný materiál.

Ve slovanských jamách se objevovala rozptýlená kamenná destrukce (vápenec), někdy velké množství mazanice, zaznamenali jsme propálení stěn a v případě objektu s předpeční jámou (K104,125) dosahovala vypálená vrstva na dně mocnosti až 8 cm.

Nejvýznamnější objev představuje zjištění opevňovacího příkopu hrotitého průřezu, jehož průběh byl sledován pomocí 4 řezů. Výplň se skládala z několika odlišných vrstev. Max. šířka ústí na odhumusované ploše činila ca 6-8 m, max. hloubka na řezu II dosahovala 4 m od stávající úrovně podloží. Soudíme, že byl vybudován v neolitu a druhotně používaný v době slovanské.

Jana Stuchlíková, ÚAPP Brno

Literatura:

Himmelová, Z. - Rakovský, I. 1993: Rettungsgrabung in Brno-Líšeň (Bez. Brno-město), Přehled výzkumů 1989, 112.

Himmelová, Z. 1993: Nález nákončí v anglokarolinském zvěrném stylu z Brna-Lišně, Přehled výzkumů 1990, 55-64.

Resumé:

Brno-Líšeň (Bez. Brno-město). Unter der Popelákova - Strasse. LbK, MBK, Jordanów-Kultur., Podolí Phase der mitteldanubischen Urnenfelderkultur, slawische Zeit, Neuzeit, polykulturelle Siedlung. Rettungsausgrabung.

BULHARY (okr. Břeclav)

Intravilán obce - Hlavní ul., dům č.p. 95, mladší doba kamenná, středověk. Záchranný výzkum.

Výkopem pro vodovodní potrubí na Hlavní ulici v Bulharech bylo narušeno několik pravěkých objektů. Jelikož jsme se o této akci dověděli až v její závěrečné fázi, podařilo se zdokumentovat a částečně vzorkovat pouze dva objekty, nacházející se před domem č.p. 95. Objekt č. 1 se v profilu výkopu rýsoval tmavým hlinitým zásypem nepravidelného tvaru, dosahujícím hloubky 150 cm od úrovně dnešního povrchu. Z poměrně jednolitého zásypu bylo získáno nevelké množství střepového materiálu, datovaného na přelom mladší a pozdní doby kamenné. Objekt č. 2, jáma konického tvaru o hloubce 170 cm vyplněná tmavým hlinitým zásypem promíseným uhlíky, byl situován 2 metry východně od prvního. Málo výrazný střepový materiál náleží mladší době kamenné. Další část trasy vodovodu, stáječící se do boční ulice směrem k místním sklepům prořala poměrně mocnou kulturní vrstvu, z níž byly získány středověké střepy, zvířecí kosti a mazanice.

Evženie Klanicová, Regionální muzeum Mikulov

Resumé:

Bulhary (Bez. Břeclav). Wohnbereich der Gemeinde - Hlavní - Strasse., Haus Nr. 95, Neolithikum, Mittelalter. Rettungsgrabung.

HAVŘICE (okr. Uherské Hradiště)

"Nad stavem". Neolit (LnK, MMK), halštat (HD), doba římská. Sídliště. Záchraný výzkum.

Na základě smlouvy o dílo uzavřené mezi Silničním investorským útvarem Brno a Archeologickým ústavem AVČR (od 1. dubna 1993 převzal plnění této smlouvy nově vzniklý Ústav archeologické památkové péče Brno) byly ve dnech 29. března až 30. dubna 1993 provedeny terénní práce na záchraném archeologickém výzkumu na trase přeložky silnice I/50 Veletiny - Uherský Brod.

Silnice vede z větší části po levobřežní terase Olšavy, zřejmě hustě osídlené v různých obdobích pravěku. Podstatná část zásahů do terénu však proběhla bez archeologického dohledu a na podzim 1992, kdy na stavbu upozornil dr. J. Pavelčík, zůstával k dispozici pro záchraný výzkum pouze úsek mezi km 5,5 až 5,9. V tomto úseku prochází trasa polní trati "Nad stavem" jejíž osídlení v období neolitu, halštatu, laténu, v době římské a hradištní doložil J. Pavelčík (1970, 1974, 1982, 1990).

Skrývky ornice pod silničním tělesem (š. cca 30 m) protály lokalitu ležící na levém břehu Olšavy na mírně zvlněném svahu obráceném k severu až severovýchodu přibližně ve směru SZ-JV. Sledovatelný úsek o délce zhruba 400 m byl vymezen v tomto směru silnicemi Havřice-Vlčnov a Uherský Brod-Vlčnov. Přibližně v polovině byl tento úsek napříč rozdělen terénní depresí částečně vyplněnou šedočernou prachovou hlinou (š. 30-35 m), zřejmě zaniklou vodotečí. Touto depresí rovněž prochází katastrální hranice mezi Havřicemi a Uherským Brodem, takže výzkum probíhal na katastrech obou těchto obcí.

Pravěké osídlení se koncentrovalo především v uvedené trati "Nad stavem" a proto jsme zde začistili plochu 60 x 15 m na níž jsme zcela nebo alespoň částečně prozkoumali celkem 23 archeologických objektů. Mezi nimi převažovali hliníky a zásobní jámy LnK. Na základě výskytu jemně plavené keramiky s výzdobou notových značek a vzácně se objevujících železovských prvků je lze datovat do středního až mladšího stupně této kultury. Interpretovatelné doklady nadzemních staveb jsme přes veškerou snahu nezjistili. Do mladšího neolitu, konkrétně do kultury s MMK bylo možné zařadit dvě zásobní jámy hluboké více jak 2 m. Pouze částí zasahoval na začištěnou plochu objekt datovatelný do HD, do kultury platěnické. Jednalo se pravděpodobně o polozemnici s vnitřní kúlovou konstrukcí. Celkový půdorys obdobného, shodně datovaného objektu o rozměrech 4,6 x 3,5 x 0,6 m jsme odkryli přibližně 200 m jihovýchodně na trase silnice.

Početný keramický soubor z mladší doby římské byl získán z chaty s nepravidelně čtvercovým půdorysem o rozměrech 4,0 x 4,0 x 0,5 m s typickou šestiúhelníkovou kúlovou konstrukcí. Celek lze datovat do 3. st. n.l., do stupně C1, s výrazným zastoupením mladších prvků. Kromě keramiky domácí produkce se vyskytla i importovaná provinciální keramika, pozoruhodná byla keramická napodobenina skleněného poháru a jehlice s plochou, rytým zdobenou hlavicí.

Martin Geisler - Jiří Kohoutek, ÚAPP Brno